

Szakmai beszámoló

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve LV. (2016) kötetéről

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve című periodika 55. száma (2016) az elmúlt öt évben rögzült gyakorlat szerint a lezárt naptári év után, a 2017-es év folyamán jelent meg. Az év közbeni igazgatóváltás miatt a szokásostól később, 2017. szeptember elején került az olvasók kezébe a kötet. Emiatt kényszerültünk halasztást is kérni a pályázatban.

A pályázatban vállaltakhoz képest a megvalósult eredmény értékelése

Az 55. szám terjedelme (311 oldal) átlagosnak mondható. A pályázatban vállalt 16 tanulmányból végül 8 jelent meg azonos vagy részben megváltozott címen és tartalommal. A többi szerző nem tudta teljesíteni a vállalását és kimaradt a kötetből. Egy munkatársunk (Bodnár Mónika) módosította a tanulmányát, további kettő (Hideg Ágnes és Gyulai Éva) pedig plusz szerzőként csatlakoztak a szerzőgárdához. Így rögzült végül a 11 tanulmányból álló tartalomjegyzék.

A HOMÉ küldetésnyilatkozata (lásd 309. oldal) szerint minden évben legalább 50%-ban közvetlenül intézményi és saját gyűjteményi kötődésű tanulmányoknak kell szerepelniük a periodikában; és mindig többségben kell lenniük a gyűjtőterületünkre és gyűjtőkörünkre vonatkozó témáknak. Ez az arány a szerkesztőség munkája nyomán évről évre egyre javul. A 2015-ös kötet tartalmi, szerkezeti arányai az alábbiak:

Tanulmányok száma	11 db	
Ebből saját munkatársaink által írott	4 db	36 %
Megyei, városi kötődésű témák aránya	10 db	90 %
Saját gyűjteményi, terepi, intézményi kutatások eredményeit közli	6 db	54 %
Más gyűjtemények feldolgozásával, saját intézményünkhöz köthető új ismereteket közöl	4 db	36 %
Általános, intézménytől független, és a régiókon is túlmutató témákat dolgoz fel	1 db	9 %

A számok azt jelzik, hogy 70–80 %-ban a periodika célkitűzésének, felvállalt küldetésének és a tudományos élet szerkezetében betöltött szerepének megfelelő tanulmányok jelentek meg ebben a kötetben. Az egyetlen, általánosnak nevezhető téma a cseh irodalomtörténet jeles alakja, Božena Němcová életútjának Magyarországhoz kapcsolódó részét dolgozza fel.

Tartalmi, tematikai értékelés

1) Régészeti tanulmányok

Hellebrandt Magdolna és Vörös István jelentős terjedelmű tanulmányainak a közlése az intézmény régi adóssága. Vitatható, hogy van-e az Évkönyv műfajában helye az ekkora

dolgozatoknak, azonban mellette szól, hogy alapkutatásról, ásatási publikációról van szó, amely a későbbi feldolgozást segíti. A 2014. évi régészeti kutatások eredményeit közlő tanulmány pedig áttekintést ad a megyében zajlott régészeti munka eredményeiről.

2) Illusztrációk száma, minősége, az illusztráltság foka

Főszerkesztői döntés nyomán célunk, hogy évről évre fejlődjön a periodika képanyagának színvonala. Ez részben esztétikai kérdés, ezért folyamatosan igyekszünk növelni a színes képek, színes táblák számát. Másrészt pedig tartalmi, szerkesztési kérdés, amelyben nagy előrelépés tavalyhoz képest, hogy Csengeri Piroska személyében régész szerkesztőtárs csatlakozott a stáb munkájához. Így külön figyelem fordítódott a térképek, ábrák, táblázatok szakmai felülvizsgálatára, az képek-ábrák relevanciájára, ami jelentős javulást hozott a kötet szakmai színvonalában.

3) Új szerzői útmutató, még egységesebb formátum

Megújítottuk a 2011-ben megalkotott és mindeddig változatlan szerzői útmutatót. A múzeumi évkönyvek nagy szakmai kihívása a különböző tudományágak jegyzetelési és hivatkozási rendszereinek egységesítése. Ebben előrelépés történt, az elmúlt évek tapasztalatai szerint sikerült az útmutatóban is rögzítenünk a gyakorlati szempontokat is figyelembe vevő új technikai elvárásainkat.

Terjesztés, hasznosítás

A kötet technikai szerkesztését az Á. Tóth és Barátai Kft. munkatársa, Juhász Tibor végezte, a nyomdai munkálatok a Kapitális Kft. debreceni nyomdaüzemében készültek. A megjelent példányszám az előző évhez hasonlóan ismét 300 db maradt.

Előrelépés történt a kiadvány terjesztése területén, mert az intézmény vezetése felvállalta a postaköltségeket. Így a 300 példányból 3 hónap alatt 250 példány már célba ért a különböző cserepartnereknél, társintézményeknél és szakmai szereplőknél – beleértve az NKA felé teljesítendő kötelezettséget is. A megmaradt 50 példány egy része reprezentációra, más része árusításra kerül.

A kötet terjesztését a szakmai és személyes kapcsolatokon túl elsősorban digitális csatornákon keresztül, letölthető pdf formátumban, a múzeum honlapján, illetve az Arcanum és a Matarka nyilvános felületein kívánjuk megoldani (Magyar Múzeumi Digitális Könyvtár). Ehhez első lépésként elhelyezzük az évkönyvet a múzeum honlapján, elérési útvonala: <http://www.hermuz.hu/hom/index.php/hu/latogatoinknak/kiadvanyok/letoltheto-kiadvanyok>

Miskolc, 2017. november 28.

Dr. Tóth Arnold
szerkesztő, múzeumigazgató